

ODBORNÝ POSUDOK K STRATEGICKÉMU DOKUMENTU
vypracovaný v súlade s § 13 a Prílohou č. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na
životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Územný plán mesta Vráble

Navrhovateľ:

Mesto Vráble

Spracovateľ strategického dokumentu:

IF_ROGGI s.r.o. Kyjevská 16, 949 01 Nitra, autori: Ing. arch. Igor Feník, autorizovaný architekt
SKA, Ing. arch. Branislav Števkó, autorizovaný architekt SKA

Spracovateľ správy o hodnotení strategického dokumentu:

Ing. arch. Gertrúda Čuboňová, Nábřežie mládeže 83, 949 01 Nitra
Ing. Vladimír Čulík, Holešovská 26, 951 93 Topoľčianky

Dátum spracovania správy o hodnotení strategického dokumentu:

Máj 2016

Spracovateľ odborného posudku k strategickému dokumentu:

Ing., Mgr. Ľudmila Števicová, Nitra, zapísaná do zoznamu odborne spôsobilých osôb na
posudzovanie vplyvov na životné prostredie dňa 27.07.2011 pod číslom 549/2011/OEP.

Miesto a dátum spracovania odborného posudku k strategickému dokumentu:

Nitra, 19.10.2016

Obsah

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov.
2. Identifikačné číslo.
3. Adresa sídla.
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov.
2. Charakter.
3. Hlavné ciele.
4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu.
5. Vzťah k iným strategickým dokumentom.

III. Opis priebehu prípravy a posudzovania

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.
2. Orgán kompetentný na jeho prijatie.
3. Druh prijatia, rozhodnutia.
4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu.
5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu.
6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie.
7. Verejné prerokovanie a jeho závery.

IV. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

VI. Závery

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie).
2. Odporúčaný variant.
3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.
4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu.
5. Návrh monitoringu.
6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom.
7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov.

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia záverečného stanoviska.
2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka.

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Mesto Vrábľe

2. Identifikačné číslo

00308641

3. Adresa sídla

Hlavná 1221, 952 16 Vrábľe

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

- Ing. Tibor Tóth, primátor , telefón: 037/7777011, e-mail: podatelna@vrable.sk
- Ing. arch. Gertrúda Čuboňová, registračné č. 236, odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Územný plán mesta Vrábľe

2. Charakter

Strategický dokument je predmetom posúdenia podľa § 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Predmetom posúdenia je Koncept.

Koncept je spracovaný v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení (ďalej stavebný zákon) a vyhláškou č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

3. Hlavné ciele

Hlavné ciele územného plánu obce (ÚPN-O) boli stanovené v Zadaní a schválené uznesením č. 46/2011 na zasadnutí miestneho zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 23.6.2011 vo Vrábľoch.

Hlavným cieľom je zdefinovať riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území.

Hlavné úlohy a zásady rozvoja obce a spádového územia :

- na základe vykonaných Prieskumov a rozborov v zastavanom území a v katastrálnom území obce stanoviť koncepciu dlhodobého rozvoja mesta, stratégiu a zásady tohoto rozvoja na nasledujúce návrhové obdobie do roku 2026 prehĺbiť a usmerniť koncepčné zámery, ale aj limity a lokálne obmedzenia, vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie a záväzných častí územnoplánovacích podkladov,
- určiť regulatívy priestorového usporiadania a využívania územia mesta v rozsahu jeho katastrov, osobitne v zastavanom území mesta a jeho miestnych častí, ako aj v rozvojových lokalitách mimo súčasných hraníc zastavaného územia mesta,
- zapracovať všetky zámery, štúdie a projekty, (rekonštrukcia miestnych komunikácií, chodníkov, vodovodu a pod.),

- vytvoriť územno-technické predpoklady, podmienky pre rozvoj bytovej výstavby (zosúladienie zámerov IBV a ostatnej výstavby s dlhodobou koncepciou rozvoja mesta VRÁBLE)
- vytvoriť predpoklady pre rozvoj rekreačného bývania a prechodného ubytovania, v oblasti centra vytvoriť územno-technické predpoklady pre lokalizáciu obč. vybavenosti a služieb,
- vytvoriť územno-technické predpoklady, podmienky pre ďalší rozvoj priemyslu a výroby (zosúladienie zámerov priemyselnej výstavby a situovania výrobných zariadení s dlhodobou koncepciou rozvoja mesta VRÁBLE),
- vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných a turistických služieb, agroturistiky, drobného podnikania – nových pracovných príležitostí,
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre formovanie a plánované budovanie sídelného centra v ťažiskovej polohe hlavného referenčného uzla,
- obec formovať ako reprezentatívne centrum, podporovať a udržiavať všetky kultúrne pamiatky, pamätihodnosti, zvláštnosti a tradície navrhnuť chýbajúcu verejnú dopravnú vybavenosť, resp. navrhnuť zlepšenie dopravnej infraštruktúry v predmetnom území (prekládka tranzitnej a nákladnej dopravy mimo centrálne polohy mesta VRÁBLE, napojenie riešeného územia na nadradené nadregionálne dopravné trasy, úprava povrchov miestnych prístupových komunikácií, prehodnotiť nároky na statickú dopravu a koncepciu cyklistických a peších trás)
- vymedziť chránené územia a ochranné pásma, zabezpečiť ochranu prírody, krajiny a tvorby ekosystémov; v celom riešenom území navrhnuť opatrenia s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia,
- vytvoriť územno-technické podmienky na realizáciu opatrení ochrany obyvateľstva, stavieb a územia pred povodňami.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Strategický dokument pozostáva z textovej a grafickej časti a bude spracovaný v nasledovnom rozsahu:

- Prieskumy a rozbor
- Urbanistická štúdia
- Zadanie (schválené Uznesením obecného zastupiteľstva č. 46/2011)
- Koncept riešenia
- Návrh

Koncept riešenia je vypracovaný v rozsahu a obsahu návrhu riešenia, v dvoch variantoch, v súlade s § 12 Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Predložený Koncept má priamu nadväznosť na:

- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja schválený Uznesením zastupiteľstva NSK č. 113/2012 zo dňa 14.05.2012, VZN č. 2/2012, ktorým sa vyhlasuje „Závazná časť Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja“
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Vrábľe 2015 – 2024 (Ing. Vítek, Krupina; 2015)
- Miestny územný systém ekologickej stability mesta Vrábľe. Enviroplan Nitra, 2008,

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Vypracovanie Prieskumov a rozborov, ako prvej výkonnej fázy spracovanie územného plánu mesta bolo ukončené v júni 2010. Následne v zmysle Zmluvy o poskytnutí služby na vypracovanie „Územného plánu obce – Mesto Vrábľa“ bola postupne vypracovaná urbanistická štúdia územného rozvoja mesta a po jej prerokovaní v zmysle zákona č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov vypracované Zadanie, ktoré bolo Stanoviskom Krajského stavebného úradu v Nitre zo dňa 21.04 2011 odsúhlasené. Zadanie na spracovanie územného plánu bolo schválené uznesením č. 46/2011 na zasadnutí miestneho zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 23.6.2011 vo Vrábľoch.

Obec ako obstarávateľ ÚPD prerokovala Koncept so samosprávnym krajom, dotknutými obcami, orgánmi štátnej správy a dotknutými fyzickými a právnickými osobami. Prerokovanie bolo verejné. Koncept bol spracovaný v dvoch variantoch a prerokovaný v termíne od 23.5. – 25.6.2016.

Oznámenie o spracovaní strategického dokumentu, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, bolo dňa 14.06.2016 doručené na Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej OÚ Nitra OSŽP), ktorý doručil oznámenie dotknutým orgánom, schvaľujúcemu orgánu a dotknutej obci. Stanoviská verejnosti k oznámeniu o strategickom dokumente „Územný plán mesta Vrábľa“ bolo možné predkladať do 15 dní odo dňa, keď bolo toto oznámenie zverejnené dotknutou obcou podľa ust. § 6 ods. 5.

OÚ Zlaté Moravce OSŽP listom OU-NR-OSZP3-2016/028460-02-F21 zo dňa 28.06.2016 zaslal pozvanie na prerokovanie a určenie rozsahu hodnotenia strategického dokumentu dotknutým obciam a dotknutým orgánom. Dňa 14.06.2016 sa na OÚ Nitra OSŽP uskutočnilo prerokovanie rozsahu hodnotenia, pozvaní boli dotknuté obce a dotknuté orgány. Z prerokovania rozsahu hodnotenia bol vypracovaný záznam. Z prítomných nikto nevzniesol ústne ani písomné pripomienky. Kópie stanovísk doručených OÚ Nitra OSŽP boli do termínu učenia rozsahu hodnotenia spolu so zápisom z prerokovania rozsahu hodnotenia doručené navrhovateľovi.

OÚ Nitra OSŽP prostredie po preštudovaní oznámenia o strategickom dokumente, s prihliadnutím na doručené stanoviská listom č. OU-NR-OSZP3-2016/028460-020-F21 zo dňa 14.07. 2016 určil rozsah hodnotenia.

V rozsahu hodnotenia v časti Varianty pre ďalšie vyhodnotenie je stanovené:

- Pre ďalšie, podrobnejšie hodnotenie vplyvu strategického dokumentu „Územný plán mesta Vrábľa“ sa určuje okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a následne nerealizoval) i variant strategického dokumentu predložený v oznámení o strategickom dokumente.

Vo Všeobecných podmienkach bolo stanovené, že:

- Obstarávateľ zabezpečí vypracovanie správy o hodnotení vplyvu strategického dokumentu a vypracovanie uvedeného dokumentu. Vzhľadom na povahu a rozsah strategického dokumentu je potrebné, aby správa o hodnotení obsahovala rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona, s osobitným prihliadnutím na body uvedené v časti špecifické požiadavky rozsahu hodnotenia.
- Pre hodnotenie strategického dokumentu sa nestanovuje časový harmonogram, ani žiadne špecifické požiadavky limitujúce časový rozsah hodnotenia.

- Obstarávateľ zabezpečí vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu, primerane k charakteru a dosahu strategického dokumentu.
- Obstarávateľ doručí Okresnému úradu Nitra, Odboru starostlivosti o životné prostredie Správu o hodnotení strategického dokumentu Územný plán mesta Vrábľe vypracovanú v zmysle prílohy č. 5 zákona spolu s dokumentom Územný plán mesta Vrábľe - návrh (podľa § 22 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v počte 1 ks (textová aj grafická časť) v písomnom vyhotovení a v počte 30 ks na elektronickom nosiči dát (CD).

V Špecifických požiadavkách bolo stanovené, že zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente vyplynula nasledovná požiadavka:

- Pri realizácii investícií v riešenom území je potrebné dodržiavať ochranné pásma jestvujúcich verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodných stavieb v riešenom území.
- V blízkosti vodných tokov a na pobrežných pozemkoch neumiestňovať stavby, v ktorých sa manipuluje so škodlivými a obzvlášť škodlivými látkami v rozpore s vodným zákonom, aby nedochádzalo k ohrozovaniu kvality povrchových vôd.
- Rešpektovať ustanovenia zákona č. 442/2004 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach. Dodržať aktuálne platný vodný zákon č. 364/2004 Z. z., platné Nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd, zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách a ďalšie osobitné predpisy na úseku vodného hospodárstva.
- V inundačnom území je podľa zákona o povodniach č. 7/2010 Z. z. výstavba zakázaná, okrem prípadu ak ju povolí príslušný orgán štátnej vodnej správy prípadne iná oprávnená organizácia.
- Rešpektovať pásmo hygienickej ochrany vodárenských vodných zdrojov a ochranné pásma pobrežných pozemkov ak sa ich riešené územie dotýka resp. do nich zasahuje.
- Zabezpečiť a vytvoriť rezervu koridoru pre šírkové usporiadanie trasy na kategóriu C 11,5/80, 7.14.2 s obchvatom mesta Vrábľe s riešením mimoúrovňového križovania s železničnou traťou
- V územnom pláne riešiť cyklistickú infraštruktúru podľa Technických podmienok 07/2014 - Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry.
- Rešpektovať STN 73 6110 hlavne čl. 12.2.5 a 16.3.12/Z1.
- Cyklotrasy navrhovať a upraviť tak aby nebolo možné na nich divoké parkovanie.
- Stĺpy osvetlenia, dopravné značky a iné bariéry či mestský mobiliár umiestňovať mimo peších a cyklistických ťahov.
- V územnom pláne Mesta Vrábľe sa podrobnejšie venovať jednotlivým bodom, ktoré sú uvedené v stanovisku Občianskeho združenia Cyklokoalícia, Karadžičova 6, 821 08 Bratislava – účastník konania.
- Rešpektovať pripomienky v stanovisku SSC, list č. 5698/2016/2320/17553 zo dňa 13.06.2016.
- Rešpektovať pripomienky v stanovisku ŽSR č. 04468/2016/O420-7 zo dňa 28.06.2016.

OÚ Nitra OSŽP zaslal návrh Rozsahu hodnotenia obstarávateľovi - mestu Vrábľa a dotknutým subjektom s výzvou na predloženie pripomienok do 10 dní od jeho doručenia. Zároveň upozornil obstarávateľa na povinnosť zverejniť Rozsah hodnotenia spôsobom v mieste obvyklým. Rozsah hodnotenia bol zverejnený v zmysle § 8 ods. 6 zákona aj na webovom sídle MŽP SR. K Rozsahu hodnotenia neboli pripomienky.

Mesto Vrábľa v súlade s ust. § 9 ods. 6 zákona doručila listom č. RKS/2016/2147-85/SZa zo dňa 18.08.2016 na OÚ Nitra OSŽP Správu o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán mesta Vrábľa“ (ďalej Správa) v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát a kompletnú dokumentáciu Územného plánu mesta Vrábľa – koncept riešenia.

OÚ Nitra zaslal listom OU-ZM-OSZP3-2016/0284460-026-F21 zo dňa 22.08.2016 dotknutým orgánom a dotknutým obciam Správu s výzvou na predloženie stanovísk do 21 dní od jej doručenia, resp. zverejnenia t. j. do 12.09.2016. OÚ Nitra OSŽP zverejnil informáciu o Správe na svojej úradnej tabuli a na webovom sídle MŽP SR. Mesto Vrábľa informovala verejnosť na úradnej tabuli a zverejnila Správu na svojom webovom sídle po dobu min. 21 dní odo doručenia v termíne od 23.5. – 25.6.2016.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Mestské zastupiteľstvo vo Vrábľoch

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Územný plán obce schvaľuje Mestské zastupiteľstvo vo Vrábľoch uznesením, záväzná časť vyhlasuje všeobecne záväzným nariadením.

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správu o hodnotení (ďalej Správa) vypracovali Ing. arch. Gertrúda Čuboňová, Nábřežie mládeže 83, 949 01 Nitra a Ing. Vladimír Čulík, Holešovská 26, 951 93 Topoľčianky v zmysle prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v máji 2016. Štatutár obstarávateľa Ing. Tibor TÓTH, primátor mesta potvrdil úplnosť a správnosť údajov uvedených v Správe.

Správa bola vypracovaná v rozsahu 53 textových strán formátu A4, grafické prílohy neboli jej súčasťou. Správa obsahuje:

V kapitole A. Základné údaje, v časti obsahuje I. Základné údaje o obstarávateľovi, v časti II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii: názov strategického dokumentu, umiestnenie predmetu dokumentácie, zoznam dotknutých obcí, dotknuté orgány, schvaľujúci orgán, vyjadrenie o vplyvoch presahujúcich štátne hranice.

V kapitole B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia v časti I. Údaje o vstupoch analyzuje: pôdu, vodu, suroviny, energetické zdroje, nároky na dopravu a inú infraštruktúru.

V časti II. Údaje o výstupoch analyzuje: ovzdušie, vodu, odpady, hluk a vibrácie - zdroje, intenzita, žiarenie a iné fyzikálne polia.

V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia v časti I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia uvádza vymedzenie hraníc dotknutého územia, v časti II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia

analyzuje horninové prostredie, klimatické pomery, ovzdušie, vodné pomery, pôdne pomery, faunu a flóru, krajinu, chránené územia a stromy, ochranné pásma, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, NATURA 2000, územný systém ekologickej stability, obyvateľstvo, kultúrne a historické pamiatky, pozoruhodnosti a archeologické náleziská, zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

V časti III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie analyzuje vplyvy na obyvateľstvo, vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny a geodynamické javy, vplyvy na klimatické pomery, vplyvy na ovzdušie, vplyvy na vodné pomery, vplyvy na pôdu, vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy, vplyvy na krajinu, vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská a paleontologické náleziská. V závere časti uvádza komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

V časti IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie uvádza navrhované opatrenia v oblasti environmentálnej a dopravnej infraštruktúry a v oblasti odpadového hospodárstva, v oblasti ekostabilizačných opatrení.

V časti V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom. Koncept bol spracovaný v dvoch variantoch.

V časti VI. je informácia o použitých metódach práce a zdrojoch získavania podkladov pre vypracovanie Správy.

V časti VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri spracovaní správy o hodnotení sa uvádza, že ďalšie nedostatky resp. neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní správy môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvu na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi resp. parametrami. Uvedené neurčitosti a nedostatky nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie strategického dokumentu boli v Správe zohľadňované.

V časti VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie sa uvádza, pri spracovaní Konceptu vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a v súčasnosti platných vykonávacích predpisov k uvedenému zákonu. Riešenie zároveň rešpektuje všetky ostatné relevantné legislatívne nariadenia a usmernenia.

Riešenie územnoplánovacej dokumentácie mesta Vrábľe predstavuje v dlhodobom horizonte vhodný rozvojový dokument, umožňuje primeraný rozvoj mesta v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a rozvoja zamestnanosti s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou. Neprináša žiadne návrhy, ktoré by zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu, ale naopak, prináša riešenie pre skvalitnenie životného prostredia, revitalizáciu prírodného zázemia a tvarovanie krajiny so zvýšením ekologickej stability.

V časti C.IX. až C.XI. sú uvedení a podpísaní riešitelia Ing. arch. Gertrúda Čuboňová, Nábřežie mládeže 83, 949 01 Nitra a Ing. Vladimír Čulík, Holešovská 26, 951 93 Topoľčianky ďalej obsahuje zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, dátum, potvrdenie správnosti a úplnosti údajov, podpis a pečiatka oprávneného zástupcu navrhovateľa Ing. Tibor TÓTH, primátor mesta.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

OÚ Nitra OSŽP v zmysle § 13 ods. 4 zákona určil listom č. j. OU-NR-OSZP3-2016/028460-042-F21 zo dňa 06.10.11.2016 ako spracovateľa odborného posudku Ing., Mgr. Ľudmilu Števicovú, zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie dňa 27.07.2011 pod číslom 549/2011/OEP.

Obstarávateľ, mesto Vrábľa, zabezpečila vypracovanie odborného posudku podľa § 13 zákona ods. 5. Odborný posudok obsahuje aj návrh záverečného stanoviska podľa § 13 ods. 9 a § 14 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Úplnosť Správy bola hodnotená v zmysle Prílohy č. 5 zákona. Obsah a štruktúra správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie, stanovísk k Oznámeniu o vypracovaní strategického dokumentu, Rozsahu hodnotenia, stanovísk k Správe a zhodnotenia postupu obstarávateľa a príslušného orgánu v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

K Správe o hodnotení strategického dokumentu Územný plán mesta Vrábľa a k strategického dokumentu Územný plán mesta Vrábľa boli doručené príslušnému orgánu nasledovné stanoviská:

1. **Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja**, spis č. CS 5411/2016, CZ20164/2016 zo dňa 09.09.2016 nemá pripomienky.

Vyhodnotenie stanoviska: Berieme na vedomie.

2. **Stanoviská jednotlivých úsekov Okresného úradu Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie** spis č. OU-NR-OSZP3-2016/02 zo dňa 22.08.2016, doručený 19.09.2016:

- Stanovisko úseku ochrany prírody a krajiny: vid' pripomienky
- Stanovisko štátnej vodnej správy, bez pripomienok
- Stanovisko úseku odpadového hospodárstva, bez pripomienok
- Stanovisko ochrany ovzdušia, bez pripomienok

Vyhodnotenie: Berieme na vedomie.

3. **Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie**, Odd. ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, spis č. OU-NR-OSZP3-2016/028460 -02a-F14 zo dňa 25.08.2016.

1. Na s. 42 Správy 3. Vplyvy na klimatické pomery

V správe nie sú vydeklarované prípadné vplyvy z priemyselnej činnosti v priemyselnom parku. Predpokladáme dosť podstatné zvýšenie negatívneho vplyvu ako na scenériu krajiny, tak aj na kvalitu ZP rozširovaním výrobných kapacít a plôch v PP ako aj zmenami technológií a výrobných procesov.

2. Navrhovaná územno-plánovacia dokumentácia nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na klimatické pomery v území. Rozšírenie zastavaných plôch má však vplyv na lokálnu klímu a mikroklimu. Možné nepriaznivé účinky, ako je zvyšovanie teploty vzduchu a sálavé teplo zo spevnených a zastavaných povrchov je možné eliminovať plochami verejnej a súkromnej, hlavne vzrastlej zelene.

Požadujeme doplniť text vo vete za slovami vzrastlej zelene a zvyšovaním podielu vegetačných striech budov v prípadoch, keď ide o lokality so stiesnenými priestorovými pomermi a sídliskovými formami osídlenia v rámci bytových domov.

Pozn.: Takéto zmeny majú pozitívny vplyv aj na krajinný obraz.

3. Na str. 44 správy v kapitole 9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

Požadujeme doplniť text: V rámci zákona č. 543/2002 Z. z. vytypovať lokality spĺňajúce charakteristiku Obecného chráneného územia.

4. Na str. 46 správy IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie - doplniť do textu:

- zvyšovať ekologickú stabilitu riešeného územia a podporovať investície a zmeny vo funkčnom využívaní územia obce v prospech takých, ktoré poskytujú vyšší stupeň ekosystémových služieb.

Pravidelne v 5 ročných intervaloch uvádzať stupeň ekologickej stability jednotlivých katastrálnych území mesta a tiež celého mesta ako celku. V prípade poklesu SES navrhovať opatrenia na nápravu v závažných regulatívoch územného plánu.

- Pod líniami nadzemných elektrických vedení uplatňovať zákonnú možnosť požiadavky zachovania drevinovej vegetácie do 3 metrov výšky porastu bez možnosti ich úplného holorubu.

- V rámci zákona č. 543/2002 Z. z. pre vytypované lokality spĺňajúce charakteristiku Obecného chráneného územia zabezpečiť územnú ochranu prostredníctvom VZN.

Vyhodnotenie: Zakomponovať do odporúčaní v záverečnom stanovisku posudzovaného strategického dokumentu.

4. **Okresný úrad Nitra, Odbor krízového riadenia**, spis č. OÚ-NR-OKR-2016/036074/2 zo dňa 12.09.2016. Bez pripomienok.

Vyhodnotenie stanoviska: Berieme na vedomie.

5. **Okresný úrad Nitra, Odbor výstavby a bytovej politiky**, spis č. OU-NR-OVBP1-2016/036503-2 zo dňa 08.09.2016. Bez pripomienok, avšak pripomína na doplnenie pripomienok uvedených v stanovisku vydaného podľa § 22 stavebného zákona.

Vyhodnotenie stanoviska: Berieme na vedomie. Pripomienky budú riešené pri vyhodnocovaní pripomienok z prerokovania Konceptu v zmysle ustanovení stavebného zákona.

6. **Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Odd. štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja**, spis č. OU-NR-OSZP2-2016/028647 zo dňa 06.09.2016

V súvislosti s odpadovým hospodárstvom odporúčame používať názvoslovie v súlade s platnou legislatívou odpadového hospodárstva, napr. výraz separovanie, separácia odpadu, separovaný zber nahradiť výrazom triedený zber komunálnych odpadov (§ 80 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Upozorňujeme, že v zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov je okresný úrad v sídle kraja pri územnoplánovacej a povoľovacej činnosti (§14 ods. 1) dotknutým orgánom štátnej správy a záujmy prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok uplatňuje formou záväzného stanoviska.

V našom stanovisku zo dňa 24.6.2016 sme upozorňovali na chybné údaje v časti znečistenie ovzdušia na str. 88 v grafickom zobrazení sú uvedené emisie znečisťujúcich látok a ako zdroj informácií sú uvedené monitorovacie stanice Nitra, Levice a Zlaté Moravce. Na týchto miestach sa takéto monitorovacie stanice nenachádzajú. Zrejme ide o informácie o emisiách zo zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Na str. 153 v časti Imisie a Prízemný ozón je chybné uvedené, že na území Nitrianskeho kraja sa nenachádzajú monitorovacie stanice kvality ovzdušia. Na území mesta Nitry sú dve dopravná a pozadová monitorovacia stanica kvality ovzdušia. Ich monitorovací program a výsledky monitorovania sú k dispozícii na SHMÚ alebo na Okresnom úrade Nitra odbor starostlivosti o životné prostredie oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja. Tieto chybné údaje sa stále vyskytujú v koncepte územného plánu a neboli opravené.

Vyhodnotenie: Zakomponovať do odporúčaní v záverečnom stanovisku posudzovaného strategického dokumentu.

7. Slovenský vodohospodársky podnik š. p., spis č. CS SVP OZ PN 2142/2016/8/24726/220/2016 zo dňa 07.09.2016

V kap. III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie, vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie časť 5. Vplyvy na vodné pomery je potrebné doplniť v zmysle nasledovného:

Realizácia protipovodňových opatrení (poldre, ochranné hrádze a pod.), ktoré je nevyhnutné realizovať ešte pred začatím uvažovanej výstavby, vytvorí podmienky k zadržiavaniu vody a jej postupnému uvoľňovaniu, čím sa spomalí odtok z riešeného územia. Protipovodňové opatrenia musia byť navrhnuté tak, aby došlo k pozitívnej zmene režimu odtoku vody z povodia vodných tokov (vyrovnané prietoky v úsekoch pod poldrom aj pri mimoriadnych situáciách a pod.,).

V kap. IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie je potrebné doplniť:

- rešpektovať zákon č.7/2010 o ochrane pred povodňami Z. z.,
- zabezpečiť vyznačenie všetkých záplavových čiar zobrazených na mapách povodňového ohrozenia do územného plánu obce alebo územného plánu zóny,
- zabezpečiť údržbu poldra po každej situácii, pri ktorej bude dochádzať k zadržiavaniu vody a následnému vyprázdneniu poldra,
- zabezpečiť priebežnú kontrolu a údržbu poldrov a ďalších protipovodňových opatrení,
- zabezpečiť opatrenia na ochranu vodných tokov.

Vyhodnotenie: Zakomponovať do odporúčaní v záverečnom stanovisku posudzovaného strategického dokumentu.

8. Obec Melek, spis č. 91/2016 zo dňa 06.09.2016 - stanovisko obce k prerokovaniu Správy a konceptu. Bez pripomienok.

Vyhodnotenie: Berieme na vedomie.

9. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre, spis č. HZP/A/2015/02704 zo dňa 12.09.2016, vydáva záväzné stanovisko – súhlasí so Správou a Konceptom územného plánu obce mesta Vrábľa.

Poznamenávame, že vo výkrese č. 2 Širšie vzťahy - návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a výkrese č. 3 Komplexný urbanistický návrh nie je zakreslené ochranné pásmo pohrebiska (50 m) od hranice pozemku existujúceho pohrebiska v k. ú. Horný Ohaj v zmysle zákona NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.

Ďalej poznamenávame, že vytváranie priemyselných areálov (navrhované a výhľadové plochy priemyselnej výroby a skladov, plochy komunálnej výroby, výrobných služieb, stavebníctva) v bezprostrednom kontakte s obytnou zónou môže viesť ku konfliktu z hľadiska hluku vo vonkajšom prostredí z dôvodu, že na spoločnej hranici sú stanovené iné prípustné hodnoty hluku pre dennú, večernú a nočnú dobu. Preto požadujeme, aby medzi týmito hranicami bolo vytvorené ochranné pásmo šírky zabezpečujúcej zníženie hluku o 25 dB, čo zabezpečí dodržanie prípustných hodnôt hluku na hraniciach výrobnéj a obytnej zóny alebo na plochách priemyselnej výroby povoliť iba taký druh činnosti, ktorý zabezpečí dodržanie najvyšších prípustných hladín hluku v zmysle platnej legislatívy pre kategóriu územia II (vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území).

V stati B. 18.4. koncepcia starostlivosti o životné prostredie z hľadiska hluku sa uvádza, že pri realizácii činností je potrebné v maximálnej miere realizovať všetky dostupné opatrenia, ktoré zabezpečia dodržanie prípustných hodnôt hluku a vibrácií pre vonkajšie a vnútorné prostredie v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí resp. obytnom prostredí. Upozorňujeme, že je potrebné dodržať ustanovenia novelizovanej vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. (Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.).

Ďalej upozorňujem na nesúlad v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie v stati B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia, II. Údaje o výstupoch, 5. Žiarenie a iné fyzikálne polia sa uvádza, že „Hodnota ekvivalentnej objemovej aktivity radónu predstavuje v okrese Nitra v priemere 72,60 Bq.m⁻³. Na

prevažnej časti územia okresu však bolo zistené nízke radónové riziko a toto sa týka aj územia mesta Vrábľa" a v koncepte Územný plán mesta Vrábľa v stati B. 18. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladania vplyvov na životné prostredie, B. 18.5. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie z hľadiska rádioaktívneho žiarenia, A. Radónové riziko sa uvádza, že „V meste Vrábľa a jeho okolí (región Vrábľa) bolo realizované priame meranie radónu v pôdnom vzduchu v rámci zostavovania odvodených máp radónového rizika SR v mierke 1:200 000 (Uranpres š.p., Spišská Nová Ves). Podľa zostavenej mapy radónového rizika je v oblasti záujmového územia stredné radónové riziko."

Nakoľko podľa zostavenej mapy radónového rizika je v oblasti záujmového územia stredné radónové riziko musia byť v zmysle zák. č. 355/2007 Z.z. § 47 ods. 6 obytné stavby alebo stavby s pobytovými miestnosťami na pozemkoch s vyšším ako nízkym radónovým rizikom chránené proti prenikaniu radónu z geologického podlažia. Pri navrhovaní nebytových budov určených na pobyt osôb dlhší ako 1000 hodín počas kalendárneho roka a bytových budov (stavieb s pobytovými priestormi) je potrebné preveriť potrebu ochrany stavieb proti prenikaniu radónu z podlažia stavby v zmysle vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

Z hľadiska ochrany verejného zdravia je potrebné pri realizácii riešenia územného plánu dodržiavať ustanovenia zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších a jeho všeobecne záväzných právnych predpisov ako aj zákona NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.

Vyhodnotenie: Zakomponovať do odporúčaní v záverečnom stanovisku posudzovaného strategického dokumentu.

10. Slovenská správa ciest, spis č. 5698/2016/2320/26257 zo dňa 08.09.2016

- žiadame, aby bola stavba preložky cesty 1/51 v polohe podľa DÚR zaradená do Závaznej časti ÚPN;
- upozorňujeme, že stavbou preložky a s preložkou súvisiacich objektov dôjde v katastri mesta k záberu poľnohospodárskej pôdy. Je nevyhnutné túto skutočnosť uviesť v príslušnej časti ÚPN. Výmera záberu je uvedená v DÚR;
- zdôrazňujeme, že pri návrhu lokalít IBV, HBV je potrebné uvažovať s negatívnymi účinkami z dopravy na jestvujúcej i budúcej ceste 1/51. Požadujeme preto zaradiť do Závaznej časti ÚPN napr. do časti D.5. „Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie", nasledovnú požiadavku: pri výstavbe nových obytných zón a objektov v území, kde sa prejavujú, resp. kde je predpoklad, že v súvislosti s nárastom dopravy sa môžu prejavovať nepriaznivé účinky z dopravy je potrebné v rámci projektovej prípravy zabezpečiť posúdenie hlukovej záťaže. Novú obytnú výstavbu je možné realizovať iba na plochách bez prekročenej prípustnej hladiny hluku.

Zabezpečenie opatrení na ochranu pred hlukom z dopravy na rozvojových plochách bývania je povinnosťou investorov budúcej zástavby. Pred projektovou prípravou novej investičnej výstavby je potrebné zabezpečiť kompetentné posúdenie objektivizácie hluku a prípadné prekročenie prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí je potrebné eliminovať návrhom opatrení investora budúcej výstavby.

Vyhodnotenie: Zakomponovať do odporúčaní v záverečnom stanovisku posudzovaného strategického dokumentu.

11. Krajský pamiatkový úrad Nitra, spis č. KPUNR-2016/18705-2/65969/U zo dňa 26.08.2016.
Bez pripomienok.

Vyhodnotenie: Berieme na vedomie.

12. Dopravný úrad, spis č. 16311/2016-ROP-002/27826 zo dňa 07.09.2016
Bez pripomienok.

Vyhodnotenie: Berieme na vedomie.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Mesto Vrábľa oznámilo OÚ Nitra OSŽP, dotknutým orgánom a dotknutým obciam verejné prerokovanie k Správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu listom zo dňa 25.08.2016 vplývajúceho z § 11 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na deň 07.09.2016. Z verejného prerokovania bol spracovaný záznam. Záznam je k dispozícii na OÚ Nitra OSŽP a na Mestskom úrade Vrábľa.

Prítomní boli stručne oboznámení s doterajším priebehom procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a so stanoviskami k oznámeniu od zainteresovaných subjektov. OU OSŽP Nitra nebolo doručené žiadne záporné stanovisko k vypracovaniu strategického dokumentu.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Vplyvy na obyvateľstvo

Pri poslednom sčítaní obyvateľov, domov a bytov na Slovensku v roku 2011 mali Vrábľe (vrátane častí Dyčka a Horný Ohaj) 8 970 obyvateľov.

K 31.12. 2013 podľa posledných dostupných údajov poklesol počet na 8 843 obyvateľov, z toho bolo mužov 4 282 a žien 4 561.

Do roku 2025 sa predpokladá celkový pokles obyvateľstva na 8394 obyvateľov a nárast len v skupine poproduktívneho veku (1225). Pokles sa predpokladá v skupine predproduktívneho veku (826) a produktívneho veku (6343).

Z hľadiska bytového fondu napriek klesajúcemu počtu obyvateľov v meste v poslednom desaťročí počet novopostavených bytov v rodinných, či bytových domoch rástol. Dôvodom je zrejme narastajúci počet nízko početných rodín s požiadavkou na vlastné bývanie. Tento trend ostane pri demografických prognózach zachovaný aj v návrhovom období. Predpokladané prírastky v počte bytových jednotiek sú zohľadnené pri navrhovaní rozvojových plôch v územnom pláne mesta. Očakáva sa, že aj samotný územný plán, ktorý legislatívne pripraví nové lokality vhodné na výstavbu, prinesie

nové impulzy pre rozvoj mesta. Dopyt po novej výstavbe rodinných a bytových domov by mal vyrastať najmä za predpokladu uskutočňovania aktívnej politiky mesta, založenej na využití polohových potenciálov územia.

Koncept nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľov obce. Nepriamo pozitívne ovplyvňuje životné prostredie a teda aj zdravie obyvateľov prostredníctvom návrhov najmä v oblasti vytvorenia podmienok pre bývanie, dobudovania technickej infraštruktúry, dopravnej infraštruktúry a ekostabilizačných opatrení.

V územnom pláne je mimo hraníc zastavaného územia mesta vytvorený územný potenciál pre výstavbu asi 600 bytových jednotiek v rodinných a 842 bytových jednotiek v bytových domoch.

Vplyvy na horninové prostredie - nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia (Mazúr, Lukniš, 1986) možno záujmové územie zaradiť do oblasti Podunajskej nížiny, celku Podunajskej pahorkatiny. Východná, mierne zvlnená časť je súčasťou podcelku Hronska pahorkatina, stredom územia prechádza Žitavská niva, západné svahy tvorí Bešianska pahorkatina, ktorá je časťou podcelku Žitavská pahorkatina.

Na geologickej stavbe sa podieľajú kvartérne a neogénne sedimenty, vzniknuté fluvialnou a deluvialnou činnosťou vody a tiež činnosťou vetra. Fluvialnou činnosťou je tvorená Žitavská niva a brehy jej prítokov. Podložie tu tvoria ílovité až piesčité hliny holocénu, v menšej miere piesčité až ílovité hliny pleistocénu. Na fluvialne sedimenty Žitavskej nivy nadväzujú eolicko-deluvialne a eolické spraše Hronskej a Žitavskej pahorkatiny. Neogénne piesky, prachy a piesčité íle a tiež pleistocénne piesčité a ílovité hliny a piesky možno nájsť prevažne v západnej časti záujmového územia (Žitavská pahorkatina) ale miestami ich nájdeme aj vo východnej časti (Hronska pahorkatina). V menšej miere sú zastúpené deluvialno-fluvialne sedimenty pleistocénu (piesčité až ílovité hliny a piesky južne od vodnej nádrže), íly, piesky a pieskovce neogénu a štrky pleistocénu (Harčár, Priechodská, 1988).

Na južnom okraji Horného Ohaja je zriadený geotermálny vrt (hlĺbka vrtu cca 400 m, teplota vody 22°C), ktorý je v súčasnosti nevyužívaný. Druhý vrt (občasne využívaný na úžitkovú vodu) je zriadený pri ceste k PD v Hornom Ohaji.

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne evidované, ani využívané ložiská nerastných surovín, nenachádza sa žiadne paleontologické nálezisko ani významná geologická lokalita, nie sú evidované objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín, nie sú evidované staré banské diela, nie sú zaregistrované zosuvy.

Do katastrálneho územia Vrábľe zasahovalo určené prieskumné územie „Klasov – geotermálna energia“, určené pre SLOVGEOTERM a.s., Bratislava, jeho platnosť však 18.12. 2012 uplynula.

Z hľadiska znečisťovania horninového prostredia v záujmovom území a jeho blízkom okolí prichádzajú do úvahy nasledovné zdroje znečisťovania:

- plochy intenzívnej poľnohospodárskej výroby
- areály poľnohospodárskych družstiev a fariem živočíšnej výroby
- poľné hnojiská
- areály priemyselnej výroby
- skládky odpadov
- znečistené povrchové vody infiltrujúce do územia (sekundárny zdroj znečisťovania)

V predmetnom území sú na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidované environmentálne záťaže:

Názov EZ: NR (026) / Vrábľe; skládka KO (časť Židová)

Názov lokality: skládka KO (časť Židová)

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)

Registrovaná ako: B potvrdená environmentálna záťaž

Názov EZ: NR (027) / Vrábľe - skládka škvary (časť Podmáj)

Názov lokality: skládka škvary (časť Podmáj)

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)

Registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna záťaž

Názov EZ: NR (025) / Vrábľe - areál Tesly (TESGAL)

Názov lokality: areál Tesly (TESGAL)

Druh činnosti: povrchová úprava kovov

Stupeň priority: EZ s vysokou prioritou (K > 65)

Registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna záťaž

Názov EZ: NR (024) / Vrábľe - areál Matador Automotive (bývalý PAL)

Názov lokality: areál Matador Automotive (bývalý PAL)

Druh činnosti: strojárská výroba

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)

Registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna záťaž

Pravdepodobné environmentálne záťaže a environmentálne záťaže môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Informácia o environmentálnych záťažoch v Správe aj Koncepte chýba.

V Správe, v časti 5. Žiarenie a iné fyzikálne polia je uvedené „Na prevažnej časti územia okresu však bolo zistené nízke radónové riziko a toto sa týka aj územia mesta Vrábľe.“

V textovej časti Konceptu je uvedené „V meste Vrábľe a jeho okolí (región Vrábľe) bolo realizované priame meranie radónu v pôdnom vzduchu v rámci zostavovania odvodených máp radónového rizika SR v mierke 1:200 000 (Uranpres š.p., Spišská Nová Ves). Podľa zostavenej mapy radónového rizika je v oblasti záujmového územia stredné radónové riziko. Namerané množstvá radónu v oblasti záujmového územia však nepredstavujú riziko z hľadiska zdravia obyvateľstva.“

Na základe uvedeného, informácia v Správe nie je úplná, avšak v Koncepte je uvedená správna informácia.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

Územný plán mesta nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a ani geomorfologické pomery. Pri zakladaní nových stavieb musí byť zohľadnený prirodzený geologický podklad a vplyvy na horninové prostredie počas výstavby jednotlivých zámerov je potrebné riešiť v podrobnejších stupňoch dokumentácie - pre územné rozhodnutie a stavebné konanie.

Vplyvy na klimatické pomery

Územie spadá do teplej klimatickej oblasti, okrsku teplého, suchého s miernou zimou a teplého, mierne suchého s miernou zimou (Lapin a kol., 2002).

V území je badať vplyv globálnej zmeny klímy. Prejavuje sa zvýšenými teplotnými rozdielmi medzi letom a zimou, predlžujúcimi sa suchými obdobiami v lete, ale aj zvýšenou intenzitou prívateľných zrážok. Vplyv globálnej zmeny klímy na území sa prejavuje v suchých letných mesiacoch, kde deficit zrážok pociťujú poľnohospodári a záhradkári. Ďalším významným prejavom klimatickej zmeny je zvýšená intenzita povodňových situácií na rieke Žitava. Na úrovni riešeného územia odporúča územný plán znižovať efekt klimatickej zmeny opatreniami na zlepšenie mikroklimy - zvýšeným zastúpením sídelnej, ale aj krajinskej zelene a zvyšovaním retenčnej schopnosti krajiny (budovanie malých vodných nádrží, renaturalizácia malých vodných tokov a pod.)

V Koncepte absentuje konkrétny návrh adaptačných opatrení v zmysle Metodického usmernenia MDVRR SR odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 z 26.3.2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Navrhované adaptačné opatrenia v jednotlivých oblastiach sú uvedené v kapitole 8. Stratégie, predovšetkým v kapitole 8.3. Sídelné prostredie.

Vplyvy na ovzdušie

V Správe v kapitole II. Údaje o výstupoch časť 1. Ovzdušie sa uvádza: V širšom okolí mesta Vrábľe sa v súčasnosti veľké zdroje znečistenia ovzdušia nenachádzajú...

V Koncepte, v časti B.18.3. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie z hľadiska ZNEČISTENIA OVZDUŠIA sa uvádza: Podľa Národného registra znečisťovania sa na území nachádzajú dva veľké zdroje znečisťovateľov ovzdušia :

- Podnik živočíšnej výroby HYBRAV a.s.
- Prevádzka zameraná na povrchovú úpravu kovov TESGAL s.r.o.

Obe informácie nezohľadňujú presné údaje o veľkých znečisťovateľoch v riešenom území. Podľa údajov OU Nitra (2016), sa v riešenom území v roku 2015 nachádzalo viac veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia:

1. HYBRAV a.s. Chov hydiny
2. TEGAL, s.r.o., Povrchové úpravy kovov
3. Kongsberg Automotive, s.r.o., Lepenie gombíkov
4. Semecs, s. r. o., Výroba dosiek plošných spojov - stará prevádzka
5. Semecs, s. r. o., Výroba dosiek plošných spojov - nová prevádzka
6. EPP Slovensko s.r.o. - Farm TB, s. r. o., Chov hydiny, Vrábľa II – zrušené povolenie na prevádzku v roku 2015
7. EPP Slovensko s.r.o. - Farm TB, s. r. o., Chov ošípaných, Vrábľa - zrušené – povolenie na prevádzku v r. 2015

Synergický efekt znečisťovateľov, ktorý majú vplyv na kvalitu ovzdušia nie je vyhodnotený.

V meste Vrábľa a jeho okolí nie je prevádzkovaná monitorovacia stanica na meranie úrovne znečistenia ovzdušia.

Doprava sa podieľa významnou mierou na produkcii znečisťujúcich látok do ovzdušia a najmä v centre mesta Vrábľa je jedným z najvýznamnejších faktorov znečistenia životného prostredia mobilnými zdrojmi.

V procese environmentálnej racionalizácie bolo územie SR rozdelené do 5 kategórií environmentálnej kvality a do 3 kategórií regiónov. Riešené územie patrí do regiónu s mierne narušeným životným prostredím - Trábečský región, do okrsku s narušeným životným prostredím. (Správa o stave životného prostredia 2014, MŽP SR a SAŽP Banská Bystrica, 2015). Táto informácia v Správe absentuje, v Koncepte je neúplná.

Vplyvy na vodné pomery

Dotknuté územie patrí do povodia rieky Váh, čiastkového povodia rieky Nitry. Preteká nim rieka Žitava, z ľavej strany sa vlievajú Širočina, Telinský a Kováčovský potok, z pravej strany výpustný kanál z vodnej nádrže. Pôvodná sieť tokov a aj vlastné hydrologické pomery boli značne pozmenené vodohospodárskymi úpravami. Korytá tokov boli narovnané, z bokov obohané násypmi. Okolité meandre a mokrade boli vysušené. Výnimkou je neregulovaný úsek rieky Žitava severne od Horného Ohája, kde bolo koryto iba prehĺbené a tak si zachovalo svoj pôvodný tvar.

Územím prechádza hranica artézskych oblastí s výdatnosťou na jednu studňu nad 2,0 l.s-1.

Perspektívne je využívanie geotermálnej energie. V Hornom Ohaji sa nachádzajú 2 vrty (teplota vody okolo 22°C), z ktorých je jeden čiastočne využívaný.

Do katastra nezasahuje pásma vodohospodársky chráneného územia a nenachádzajú sa v ňom vodárenské toky. Vodohospodársky významné vodné toky sú Telinský potok, Širočina, Žitava.

Vodná nádrž Vrábľa sa nachádzajúca v severovýchodnej časti územia. Ide o viacúčelovú umelú vodnú nádrž, ktorá vznikla prehradením údolia Hostovského a Babindolského potoka. Plocha nádrže je 36,25 ha.

Hydrogeologické pomery sú ovplyvňované dynamickosťou rieky Žitavy. Podzemné vody sú viazané na štrky a piesky nív potokov a rieky. V týchto miestach sú aj ich najbohatšie zásoby. Hladina podzemnej vody v oblasti má po regulácii rieky Žitava v 70-tych rokoch klesajúcu tendenciu. Najväčší negatívny vplyv na kvalitu povrchových i podzemných vôd má poľnohospodárstvo.

Povodne na rieke Žitava sa v minulosti vyskytovali pravidelne po jarnom topení snehu. Po regulácii rieky Žitava dokáže koryto rieky menšie povodne zadržať. Pravidelne však dochádza pri vyšších vodných stavoch k vzlianiu spodných vôd. Umožňuje to geologické podložie Žitavskej

nivy (fluviálne sedimenty), cez ktoré vystupuje spodná voda na povrch. Tak dochádza k povodňovým situáciám aj napriek tomu, že sa voda nevylieva priamo z koryta rieky.

Mesto Vrábľe má vypracovaný povodňový plán záchranných prác.

Územia, ktoré sú územným plánom navrhované na zástavbu a súčasne sú podľa mapy povodňového ohrozenia inundačným (záplavovým) územím, musia byť chránené navrhovanými ochrannými hrádzami, alebo protipovodňovými líniami. Tým sa stanú chráneným územím a inundačné územie zostane len medzi korytom vodného toku a stavbou na jej ochranu pred záplavami spôsobovanými povodňami vo vodnom toku.

V Koncepte sa uvádza: je neprípustné, aby do vykonania protipovodňových opatrení povoľovalo mesto výstavbu v záplavových územiach. Výstavbu je možné povoľovať až po tom, ako sa preukáže dostatočná účinnosť týchto ochranných opatrení v dotknutom území a pôvodná hranica inundačného územia bude prehodnotená.

Povrchové vody

V zmysle Správy je stav čistoty vody v rieke Žitava je neuspokojivý – rieka patrí k znečisteným vodným tokom. Kvalita vody v ostatných vodných tokoch, ktoré pretekajú cez riešené územie sa nemonitoruje.

V rámci obce sa vyskytujú bodové zdroje znečistenia (vypúšťané odpadové vody priamo do toku). Vzhľadom na poľnohospodársku činnosť v území sú to tiež plošné zdroje znečistenia vôd, ktoré zahŕňajú tiež znečistenie z domácností, skládky, trativody, žumpy, záhrady, drobnochovateľstvo, atď.

Podpovrchové vody

Kvalita podzemných vôd v oblasti Žitavskej pahorkatiny nie je v rámci pozorovacej siete SHMÚ sledovaná. Vody sú charakteristické zníženou kvalitou – oxidovateľnosťou, vysokou koncentráciou NO₃, Cl a celkovou mineralizáciou (MLVH SR, 1991).

Pre odkanalizovanie navrhovaného územia riešené územným plánom sídelného útvaru mesta Vrábľe sa v Koncepte navrhuje dobudovať jestvujúcu kanalizačnú sieť o delenú kanalizáciu – splaškovú kanalizačnú sieť.

ČOV, do ktorej pritekajú odpadové vody z mesta Vrábľe je umiestnená v priestore medzi štátnou cestou na Nové Zámky a upraveným korytom rieky Žitava. Jedná sa o úplnú mechanicko – biologickú čistiareň s kalovými poliami.

Recipientom pre vypúšťanie vyčistených odpadových vôd je rieka Žitava. Čistiareň odpadových vôd je vybudovaná pre 15 000 EO v ktorých sú už zahrnutí aj obyvatelia južných obcí, ktoré sa postupne pripájajú. V súčasnosti sú už privedené splaškové odpadové vody z obce Lúčnica nad Žitavou a Michal nad Žitavou. Pre navrhovaný stav riešený územným plánom sídelného útvaru, dôjde v rámci jestvujúceho areálu ČOV Vrábľe k jej intenzifikácii na konečný stav 27 000 EO.

Mesto je zásobované pitnou vodou z diaľkového vodovodu Nové Zámky - Vrábľe cez VDJ Vrábľe – Dyčka (2 x 4000 m³) gravitačne.

V zmysle nariadenia Vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti sa za citlivé oblasti považujú vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území Slovenskej republiky alebo týmto územím pretekajú. Za zraniteľnú oblasť je stanovené pozemky poľnohospodársky využívané v k. ú. Vrábľe. Táto informácia v Správe aj v Koncepte chýba.

Vplyvy na pôdu

Rekapitulácia prírastku zastavaných území v katastrálnych územiach Vrábľe, Dyčka a Horný Ohaj podľa rozvojových plôch územného plánu, navrhovaných mimo hranice zastavaného územia:

Rozloha záujmového územia (súčet 3 katastrálnych území) je 3 828,91 ha.

Z toho rozloha:

- katastrálne územie: VRÁBLE 2266,16 ha

z toho : zastavané územie obce - existujúce : 307,49 ha

- navrhované: 496,59 ha

- nárast (+): 189,10 ha

- katastrálne územie: DYČKA 761,61 ha

z toho : zastavané územie obce - existujúce: 41,40 ha

- navrhované: 83,11 ha

- nárast (+): 41,71 ha

- katastrálne územie: HORNÝ OHAJ 801,14 ha

z toho : zastavané územie obce - existujúce: 53,22 ha

- navrhované: 82,61 ha

- nárast (+): 29,39 ha

SPOLU: existujúce zastavané územie: 402,11 ha

(súčet 3 katastrálnych území) - navrhované: 635,31 ha (správne 662,31 ha).

- nárast (+): 260,20 ha

Nariadením vlády SR č. 58/2013 Z. z. sa ustanovuje základná sadzba odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek (BPEJ), výška odvodu, spôsob platenia odvodu, splatnosť odvodu a oslobodenie od odvodu. Podľa uvedeného Nariadenia sa v riešenom území nachádza sa nachádzajú nasledovné BPEJ:

k. ú. Dyčka: 0019012, 0020003, 0126002, 0139002, 0144002

k. ú. Horný Ohaj: 0020003, 0044002

k. ú. Vrábľe: 0020003, 0039002, 0044002, 0119012, 0139002

V Koncepte sú spracované a charakterizované jednotlivé zámery urbanistického riešenia predmetného územia mesta Vrábľe podľa vydaného súhlasu kompetentného orgánu.

Bilancované sú i plochy podľa navrhovaného funkčného využitia pre ďalší progresívny rozvoj jednotlivých častí mesta.

Celkom bolo vyhodnotených 65 lokalít o výmere 149,744 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho :

- v časti Vrábľe 40 lokalít o výmere 91,716 ha

- v časti Dyčka 13 lokalít o výmere 39,125 ha

- v časti Horný Ohaj 12 lokalít o výmere 18,903 ha

Vyhodnotenie záberu poľnohospodárskej pôdy nemá variantné riešenie, nakoľko rozvojové zámery v urbanistickom riešení mesta nie sú navrhované v alternatívach. Riešiteľ územného plánu v spolupráci s obstarávateľom však rešpektoval kvalitu poľnohospodárskej pôdy a prevažnú časť záberu navrhoval na menej kvalitnej pôde, resp. na ostatných plochách. Predpokladá sa, že záber poľnohospodárskej pôdy na najkvalitnejšej chránenej poľnohospodárskej pôde predstavuje 30,583 ha, čo predstavuje 21,20 % a na ostatnej poľnohospodárskej pôde, ktorá je evidovaná v 5.a 6. odvodovej skupine, predstavuje až 111,981 ha, čo predstavuje zvyšných 78,8%.

Plocha záberu poľnohospodárskej pôdy predstavuje:

- Zástavba RD:	44,974 ha	30,03 %
- Priemyselné plochy, služby , stavebníctvo, sklady:	39,534 ha	26,40 %
- Športovo- rekreačné plochy:	26,358 ha	17,61%

- Polyfunkčné plochy:	8,567 ha	5,72 %
- Komunikácie:	7,549 ha	5,04 %
- Vyššia komerčná vybavenosť:	7,297 ha	4,87 %
- Plochy bytových domov:	6,923 ha	4,62 %
- Zeleň, cintorín:	4,548 ha	3,04 %
- <u>Technická vybavenosť:</u>	<u>3,994 ha</u>	<u>2,67 %</u>
- Celkom:	149,744 ha	100,00%

Správa nehodnotí záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske využitie z pohľadu chránenej a najkvalitnejšej pôdy v zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z

V textovej časti Konceptu v kapitole B.21. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY sa vyskytujú nasledovné nedostatky:

- *v legende k obrázku Zastúpenie bonitovaných pôdnoekologických jednotiek (BPEJ) podľa odvodových skupín v jednotlivých katastrálnych územiach mesta Vrábľe chýba BPEJ 0138402*
- *v textovej aj v grafickej časti Konceptu je nesprávne uvedená BPEJ v k. ú. Dyčka, namiesto BPEJ 0119012 má byť BPEJ 0019012*
- *v textovej časti, tab. na str. 168 v k. ú. Dyčka sa dvakrát vyskytuje BPEJ 0147202, má byť 0147202 a 0147402*

Lesné pozemky v riešenom území takmer absentujú. Na základe terénneho prieskumu boli vyčlenené ekostabilizačné prvky plniace primárne biotickú funkciu (poskytujúce podmienky pre rozvoj rastlín a živočíchov). Sú to predovšetkým fragmenty lužných lesov, ktoré lemovali koryto a meandre rieky Žitava pred jej reguláciou, ale aj extenzívne obhospodarované maloblokové mozaiky pri Dyčianskych viniciach. Odporúča sa zachovať súčasný stav. Rozvojové zámery si nevyžadujú záber lesnej pôdy.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

V rámci projektu miestneho územného systému ekologickej stability mesta Vrábľe (Izakovičová, Hreško a kol., 2008) boli skúmané vybrané skupiny živočíchov. Výskum drobných zemných cicavcov a ich parazitov prebiehal na 5 lokalitách Vrábľe (vodná nádrž Vrábľe, Telinský potok, potok Širočina, rieka Žitava pri Hornom Ohaji, ekoton medzi vinohradmi a agrocenózou). Boli identifikované 3 druhy z radu hmyzožravce (*Eulipotyphla*), a 9 druhov z radu hlodavce (*Rodentia*). Najviac jedincov bolo nájdených pri vodnej nádrži a rieke Žitava. Z parazitov bolo identifikovaných 6 druhov bĺch.

Na území sa vyskytuje spolu 144 druhov vtákov), z toho 80 hniezdíčkov, 26 migrantov a 34 využíva lokality ako zdroj potravy. 55 druhov je zaradených do niektorej z kategórií Červeného zoznamu vtákov Slovenska (Krištín a kol. 2001). Z kriticky ohrozených druhov tu bol zaznamenaný sokol rároh (*Falco cherrug*), z ohrozených druhov beluša veľká (*Egretta alba*), volavka purpurová (*Ardea purpurea*), hus divá (*Anser anser*), kačica ostrochvostá (*Anas acuta*), chochlačka bielooká (*Aythya nyroca*), orol kráľovský (*Aquila heliaca*) a brehár obyčajný (*Limosa limosa*).

Prieskum vegetácie bol robený tiež v rámci projektu miestneho územného systému ekologickej stability (Izakovičová, Hreško, a kol., 2008). Reálna vegetácia sa od potenciálnej prirodzenej vegetácie v skúmanom území značne odlišuje, pretože vplyv človeka v minulosti i v súčasnosti je značný.

Došlo najmä k odlesneniu, odvodneniu a zastavaniu územia. Pozornosť treba venovať najmä poloprirodzenej a prirodzenej vegetácii, ktorá sa v danom území vyskytuje iba v malej miere a

fragmentárne. Veľkoblokové polia a zastavané plochy osídľuje vegetácia značne ruderalizovaná a človekom silne narušená, ktorá pre ekologickú stabilitu územia nezohráva dôležitú úlohu.

Z prirodzenej vegetácie sa v území fragmentárne vyskytujú najmä rôzne typy mokradovej vegetácie, lesnej, krovitej a brehová vegetácia potokov, čiastočne rieky Žitavy a vodnej nádrže. Z invázičných druhov sa výrazne šíri javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), kustovníca cudzia (*Lycium halimifolium*) a iné.

V Správe sa uvádza, že územný plán nemá priamy vplyv na faunu, flóru a ich biotopy. Pri zakladaní nových plôch zelene a rekonštrukcii jestvujúcej líniovej zelene v celom riešenom území budú vysadené stanovištne vhodné dreviny a kroviny. Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení a prvkov MÚSES sa v riešenom území vytvoria predpoklady pre skvalitnenie podmienok pre faunu i flóru.

V Koncepte sa navrhuje rozvoj územia v zastavanom území aj mimo zastavaného územia obce, kde dôjde k značnému záberu poľnohospodársky využívanej pôdy, čo bude mať vplyv na biotopy v živočíšnych spoločenstvách polí a v živočíšnych spoločenstvách antropicky podmienených.

Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Vplyvy na krajinu sa prejavujú v lokalitách s plánovanými zásahmi najmä v častiach, kde je dnes poľnohospodárska pôda. V predloženej dokumentácii sa navrhujú nové lokality rozvoja obce, čím dôjde k zmene priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

Koncept navrhuje nárast plochy zastavaného územia o výmeru 260,20 ha a záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske využitie o výmere 149,744 ha.

V Správe sa uvádza, že krajinný obraz môže pozmeniť prípadná nová zástavba, ktorá však prirodzene nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru a bude kompozične podobná jestvujúcej vidieckej zástavbe. Týmto spôsobom nebude krajinný obraz narúšaný novými prvkami a uvedené bude zabezpečené záväznými regulatívmi (výška zástavby, percento zastavanosti, povolené a zakázané využitie a pod.). Realizáciou navrhovaných opatrení a prvkov MÚSES sa vytvoria predpoklady pre ozelenie scenérie a úpravu štruktúry krajiny, avšak nepredpokladá sa výraznejšia zmena samotného charakteru krajiny.

V riešenom území sa vyskytujú:

- Biotopy národného významu
- Biotopy európskeho významu
- Biotopy nezaradené v Prílohe č. 1 Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z.:

Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma a územný systém ekologickej stability

Na území sa nenachádza žiadne veľkoplošné ani maloplošné chránené územie, ani územie európskeho významu (Natura 2000), ani chránený strom. Najvýznamnejšie lokality z hľadiska biodiverzity sú vodná nádrž Vráble, kde bolo zaevidovaných 141 druhov vtákov (prevažná časť zákonom chránených, patriacich medzi druhy európskeho významu) a nezregulovaná časť rieky Žitava v mestskej časti Horný Oháj (87 druhov vtákov).

Územný plán však nenavrhuje žiadne rozvojové zámery ani činnosti, ktoré by boli v rozpore s podmienkami ochrany prírody a krajiny.

Územný systém ekologickej stability:

V rámci projektu územného systému ekologickej stability (Izakovičová et al., 2008) boli vyčlenené nasledujúce prvky, ktoré boli premietnuté do Konceptu:

- Nadregionálne biocentrum - vodná nádrž Vráble
- Lokálne biocentrum - Vinohrad 1 (Ohajské vinice)
- Lokálne biocentrum - Vinohrad 2 (Vrábeľské a Dyčianske vinice)
- Lokálne biocentrum - Lúka – Horný Ohaj
- Lokálne biocentrum - Lužný lesík – Horný Ohaj
- Nadregionálny biokoridor - rieka Žitava
- Regionálny biokoridor - potok Širočina
- Regionálny biokoridor - Telinský potok
- Lokálny biokoridor – Kanál
- Lokálny biokoridor - Kovačovský potok

V zmysle Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja schválený Uznesením zastupiteľstva NSK č. 113/2012 zo dňa 14.05.2012 je rieka Žitava biokoridor regionálneho významu a nie nadregionálneho významu a Telinský potok nie je biokoridor regionálneho významu ako je uvedené v Koncepte, v časti 5. Územný systém ekologickej stability.

V rámci MÚSES boli navrhnuté ekostabilizačné prvky biotické, protierózne, vsakovacie, komplexné, ktoré boli premietnuté do Konceptu.

V Koncepte chýba informácia o Konfliktnom uzle č. NR4: Vráble v zmysle Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja, Zmeny a doplnky č. 1:

- *Je to citlivý konfliktný uzol, pretože existujúce aj plánované dopravné trasy presekávajú (resp. sú v priamom dotyku) dôležité biocentrum vodných ekosystémov nadregionálneho.*
- *Odporúčania:*
 - *revitalizovať kanalizovaný tok Žitavy,*
 - *dotvoriť pás sprievodných drevín a biotopy prirodzeného charakteru popri toku (na miestach bývalých meandrov),*
 - *zvýšiť podiel ekologicky stabilných prvkov na nive Žitavy.*

V zmysle stanoviska Štátnej ochrany prírody SR ku Konceptu – obsahuje aktuálna územnoplánovacia dokumentácia návrh cestného obchvatu mesta. Variant, ktorý bol výsledkom posudzovania vplyvov na životné prostredie, bol z hľadiska záujmov ochrany prírody najmenej vhodný, nakoľko trasa obchvatu križuje vodnú nádrž Vráble - významné biocentrum vodných ekosystémov nadregionálneho významu s výskytom chránených druhov a druhov európskeho významu zo zástupcov avifauny.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky - vplyvy na archeologické náleziská

Navrhované riešenie ÚP mesta Vráble vytvára predpoklady pre zabezpečenie ochrany historických, umelecko-historických, urbanistických a architektonických hodnôt prostredia i objektov. Na základe Všeobecne záväzného nariadenia mesta Vráble č. 9/2014 bola vytvorená Evidencia pamätihodností mesta Vráble.

Z hľadiska historického a kultúrneho významu sú objekty v riešenom území rozdelené na:

- pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu
- pamiatky miestneho významu, objekty dotvárajúce charakter kultúrno-historického územia, tzv. pamätihodnosti mesta:
 - a) nehnuteľné veci - objekty sakrálné
 - b) nehnuteľné veci - objekty profánne
 - c) nehnuteľné veci - kombinované diela prírody a človeka
 - d) hnutelne veci

e) nehmotné veci

V katastrálnom území Vrábľe sa nachádza viacero archeologických lokalít situovaných v intraviláne a extraviláne mesta.

Koncept nemá priamy vplyv na kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská. Územnoplánovacia dokumentácia obce vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrno – historického dedičstva.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa nenachádza na paleontologické nálezisko ani významná geologická lokalita.

Iné vplyvy

Iné vplyvy v zmysle Správy nie sú známe.

Územie mesta Vrábľe je zaradené do 20 km ochranného pásma jadrového zariadenia AE Mochovce.

Všetky vyvolané činnosti na území mesta, súvisiace s nebezpečenstvom mimoriadnej udalosti, t. j. havárie AE Mochovce, budú vykonávané v súlade so zákonom NR SR č.42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Pozitívne vplyvy: skvalitnenie podmienok života v meste, vytvorenie komplexných podmienok pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, športovo-rekreačných a podnikateľských aktivít, dobudovanie technickej infraštruktúry, návrh dopravného riešenia, podpora ekostabilizačných a krajinárskych hodnôt krajiny, protipovodňová ochrana riešeného územia.

Negatívne vplyvy:

Poľnohospodárska pôda má svoj produkčný potenciál. Podľa § 12 zákona o ochrane pôdy možno poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Orgán územného plánovania predloží orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy koncept riešenia na vyjadrenie sa k urbanistickým a iným návrhom na poľnohospodárskej pôde.

V zmysle stanoviska Štátnej ochrany prírody SR ku Konceptu – obsahuje aktuálna územnoplánovacia dokumentácia návrh cestného obchvatu mesta. Variant, ktorý bol výsledkom posudzovania vplyvov na životné prostredie, bol z hľadiska záujmov ochrany prírody najmenej vhodný, nakoľko trasa obchvatu križuje vodnú nádrž Vrábľe - významné biocentrum vodných ekosystémov nadregionálneho významu s výskytom chránených druhov a druhov európskeho významu zo zástupcov avifauny.

V riešenom území sa vyskytuje záplavové územie. Je neprípustné, aby do vykonania protipovodňových opatrení navrhnutých v územnom pláne povoľovalo mesto výstavbu v záplavových územiach. Výstavbu je možné povoľovať až po tom, ako sa preukáže dostatočná účinnosť týchto ochranných opatrení v dotknutom území a pôvodná hranica inundačného územia bude prehodnotená.

Územia, ktoré sú územným plánom navrhované na zástavbu a súčasne sú podľa mapy povodňového ohrozenia inundačným (záplavovým) územím, musia byť chránené navrhovanými ochrannými hrádzami, alebo protipovodňovými líniami.

Koncept je navrhnutý v súlade zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení (ďalej stavebný zákon) a vyhláškou č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a ostatnými relevantnými právnymi predpismi.

Odporúčame rešpektovať všetky stanoviská inštitúcií a nasledovné požiadavky na dopracovanie strategického dokumentu uvedené v časti 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

V dotknutom území neexistuje štátna ochrana prírody SR chránené vtáčie územie, územie európskeho významu, ani územie zo siete Natura 2000.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a v súlade s ustanovením zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pri ktorom sa zväžil stav využívania územia a únosnosť prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska pravdepodobnosti, rozsahu, trvania, so zameraním na súlad so strategickými dokumentmi na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia, určený rozsah hodnotenia a úroveň spracovania správy o hodnotení, návrhu strategického dokumentu, stanovisk k správe o hodnotení, výsledku verejného prerokovania a odborného posudku

s a o d p o r ú č a

schválenie strategického dokumentu, ktorým je „Územný plán mesta Vrábľe, za dodržania podmienok uvedených v časti VI. ZÁVERY, v bode č. 3 **Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu** tohto záverečného stanoviska a za dodržania podmienky, že ak jednotlivé činnosti navrhnuté v strategickom dokumente budú podliehať procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie bude potrebné vykonať hodnotenie vplyvov na životné prostredie pred ich povolením.

2. Odporúčaný variant

Koncept bol spracovaný v dvoch variantoch. 1. variant je navrhované riešenie, 2. variant je nulový variant - stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal.

Z hľadiska uvedených vplyvov **odporúčame 1. variant** pri rešpektovaní požiadaviek uvedených v časti 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Strategický dokument nepredpokladá nepriaznivý vplyv na životné prostredie. Odporúčame rešpektovať všetky stanoviská inštitúcií a nasledovné požiadavky na dopracovanie strategického dokumentu:

Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Odd. ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, spis č. OU-NR-OSZP3-2016/028460 -02a-F14 zo dňa 25.08.2016.

1. Na s. 42 Správy 3. Vplyvy na klimatické pomery
V správe nie sú vydeklarované prípadné vplyvy z priemyselnej činnosti v priemyselnom parku. Predpokladáme dosť podstatné zvýšenie negatívneho vplyvu ako na scenériu krajiny, tak aj na kvalitu ŽP rozširovaním výrobných kapacít a plôch v PP ako aj zmenami technológií a výrobných procesov.
- 2 Navrhovaná územno-plánovacia dokumentácia nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na klimatické pomery v území. Rozšírenie zastavaných plôch má však vplyv na lokálnu klímu a mikroklimu. Možné nepriaznivé účinky, ako je zvyšovanie teploty vzduchu a sálavé teplo zo spevnených a zastavaných povrchov je možné eliminovať plochami verejnej a súkromnej, hlavne vzrastlej zelene.
Požadujeme doplniť text vo vete za slovami vzrastlej zelene a zvyšovaním podielu vegetačných striech budov v prípadoch, keď ide o lokality so stiesnenými priestorovými pomermi a sídliskovými formami osídlenia v rámci bytových domov.
Pozn.: Takéto zmeny majú pozitívny vplyv aj na krajinný obraz.
3. Na str. 44 správy v kapitole 9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma
Požadujeme doplniť text: V rámci zákona č. 543/2002 Z. z. vytypovať lokality spĺňajúce charakteristiku Obecného chráneného územia.
4. Na str. 46 správy IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie - doplniť do textu:
 - zvyšovať ekologickú stabilitu riešeného územia a podporovať investície a zmeny vo funkčnom využívaní územia obce v prospech takých, ktoré poskytujú vyšší stupeň ekosystémových služieb.Pravidelne v 5 ročných intervaloch uvádzať stupeň ekologickej stability jednotlivých katastrálnych území mesta a tiež celého mesta ako celku. V prípade poklesu SES navrhovať opatrenia na nápravu v záväzných regulatívoch územného plánu.
 - Pod líniami nadzemných elektrických vedení uplatňovať zákonnú možnosť požiadavky zachovania drevinovej vegetácie do 3 metrov výšky porastu bez možnosti ich úplného holorubu.
 - V rámci zákona č. 543/2002 Z. z. pre vytypované lokality spĺňajúce charakteristiku Obecného chráneného územia zabezpečiť územnú ochranu prostredníctvom VZN.

Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Odd. štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, spis č. OU-NR-OSZP2-2016/028647 zo dňa 06.09.2016

V súvislosti s odpadovým hospodárstvom odporúčame používať názvoslovie v súlade s platnou legislatívou odpadového hospodárstva, napr. výraz separovanie, separácia odpadu, separovaný zber nahradiť výrazom triedený zber komunálnych odpadov (§ 80 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Upozorňujeme, že v zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov je okresný úrad v sídle kraja pri územnoplánovacej a povoľovacej činnosti (§14 ods. 1) dotknutým orgánom štátnej správy a záujmy prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok uplatňuje formou záväzného stanoviska.

V našom stanovisku zo dňa 24.6.2016 sme upozorňovali na chybné údaje v časti znečistenie ovzdušia na str. 88 v grafickom zobrazení sú uvedené emisie znečisťujúcich látok a ako zdroj informácií sú uvedené monitorovacie stanice Nitra, Levice a Zlaté Moravce. Na týchto miestach sa takéto monitorovacie stanice nenachádzajú. Zrejme ide o informácie o emisiách zo zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Na str. 153 v časti Imisie a Prízemný ozón je chybné uvedené, že na území Nitrianskeho kraja sa nenachádzajú monitorovacie stanice kvality ovzdušia. Na území mesta Nitry sú dve dopravná a požadová monitorovacia stanica kvality ovzdušia. Ich monitorovací program a výsledky monitorovania sú k dispozícii na SHMÚ alebo na Okresnom úrade Nitra odbor starostlivosti o životné prostredie oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja. Tieto chybné údaje sa stále vyskytujú v koncepte územného plánu a neboli opravené.

Slovenský vodohospodársky podnik š. p., spis č. CS SVP OZ PN 2142/2016/8/24726/220/2016 zo dňa 07.09.2016

V kap. III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie, vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie časť 5. Vplyvy na vodné pomery je potrebné doplniť v zmysle nasledovného:

Realizácia protipovodňových opatrení (poldre, ochranné hrádze a pod.), ktoré je nevyhnutné realizovať ešte pred začatím uvažovanej výstavby, vytvorí podmienky k zadržiavaniu vody a jej postupnému uvoľňovaniu, čím sa spomalí odtok z riešeného územia. Protipovodňové opatrenia musia byť navrhnuté tak, aby došlo k pozitívnej zmene režimu odtoku vody z povodia vodných tokov (vyrovnané prietoky v úsekoch pod poldrom aj pri mimoriadnych situáciách a pod.).

V kap. IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie je potrebné doplniť:

- rešpektovať Zákon č.7/2010 o ochrane pred povodňami Z. z.,
- zabezpečiť vyznačenie všetkých záplavových čiar zobrazených na mapách povodňového ohrozenia do územného plánu obce alebo územného plánu zóny,
- zabezpečiť údržbu poldra po každej situácii, pri ktorej bude dochádzať k zadržiavaniu vody a následnému vyprázdneniu poldra,
- zabezpečiť priebežnú kontrolu a údržbu poldrov a ďalších protipovodňových opatrení,
- zabezpečiť opatrenia na ochranu vodných tokov.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre, spis č. HZP/A/2015/02704 zo dňa 12.09.2016, vydáva záväzné stanovisko – súhlasí so Správou a Konceptom územného plánu obce mesta Vrábľa.

Poznamenávame, že vo výkrese č. 2 Širšie vzťahy - návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a výkrese č. 3 Komplexný urbanistický návrh nie je zakreslené ochranné pásmo pohrebiska (50 m) od hranice pozemku existujúceho pohrebiska v k. ú. Horný Ohaj v zmysle zákona NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.

Ďalej poznamenávame, že vytváranie priemyselných areálov (navrhované a výhľadové plochy priemyselnej výroby a skladov, plochy komunálnej výroby, výrobných služieb, stavebníctva) v bezprostrednom kontakte s obytňou zónou môže viesť ku konfliktu z hľadiska hluku vo vonkajšom prostredí z dôvodu, že na spoločnej hranici sú stanovené iné prípustné hodnoty hluku pre dennú, večernú a nočnú dobu. Preto požadujeme, aby medzi týmito hranicami bolo vytvorené ochranné pásmo šírky zabezpečujúcej zníženie hluku o 25 dB, čo zabezpečí dodržanie prípustných hodnôt hluku na hraniciach výrobnéj a obytnej zóny alebo na plochách priemyselnej výroby povoliť iba taký druh činnosti, ktorý zabezpečí dodržanie najvyšších prípustných hladín hluku v zmysle platnej legislatívy pre kategóriu územia II (vonkajší priestor v obytňom a rekreačnom území).

V stati B. 18.4. koncepcia starostlivosti o životné prostredie z hľadiska hluku sa uvádza, že pri realizácii činností je potrebné v maximálnej miere realizovať všetky dostupné opatrenia, ktoré zabezpečia dodržanie prípustných hodnôt hluku a vibrácií pre vonkajšie a vnútorné prostredie v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí resp. obytňom prostredí. Upozorňujeme, že je potrebné dodržať ustanovenia novelizovanej vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. (Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.).

Ďalej upozorňujem na nesúlad v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie v stati B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia, II. Údaje o výstupoch, 5. Žiarenie a iné fyzikálne polia sa uvádza, že „Hodnota ekvivalentnej objemovej aktivity radónu predstavuje v okrese Nitra v priemere 72,60 Bq.m⁻³. Na

prevažnej časti územia okresu však bolo zistené nízke radónové riziko a toto sa týka aj územia mesta Vrábľe" a v koncepte Územný plán mesta Vrábľe v stati B. 18. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladania vplyvov na životné prostredie, B. 18.5. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie z hľadiska rádioaktívneho žiarenia, A. Radónové riziko sa uvádza, že „V meste Vrábľe a jeho okolí (región Vrábľe) bolo realizované priame meranie radónu v pôdnom vzduchu v rámci zostavovania odvodených máp radónového rizika SR v mierke 1:200 000 (Uranpres š.p., Spišská Nová Ves). Podľa zostavenej mapy radónového rizika je v oblasti záujmového územia stredné radónové riziko."

Nakoľko podľa zostavenej mapy radónového rizika je v oblasti záujmového územia stredné radónové riziko musia byť v zmysle zák. č. 355/2007 Z. z. § 47 ods. 6 obytné stavby alebo stavby s pobytovými miestnosťami na pozemkoch s vyšším ako nízkym radónovým rizikom chránené proti prenikaniu radónu z geologického podlažia. Pri navrhovaní nebytových budov určených na pobyt osôb dlhší ako 1000 hodín počas kalendárneho roka a bytových budov (stavieb s pobytovými priestormi) je potrebné preveriť potrebu ochrany stavieb proti prenikaniu radónu z podlažia stavby v zmysle

vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

Z hľadiska ochrany verejného zdravia je potrebné pri realizácii riešenia územného plánu dodržiavať ustanovenia zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších a jeho všeobecne záväzných právnych predpisov ako aj zákona NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.

Slovenská správa ciest, spis č. 5698/2016/2320/26257 zo dňa 08.09.2016

- žiadame, aby bola stavba preložky cesty 1/51 v polohe podľa DÚR zaradená do Závaznej časti ÚPN;
- upozorňujeme, že stavbou preložky a s preložkou súvisiacich objektov dôjde v katastri mesta k záberu poľnohospodárskej pôdy. Je nevyhnutné túto skutočnosť uviesť v príslušnej časti ÚPN. Výmera záberu je uvedená v DÚR;
- zdôrazňujeme, že pri návrhu lokalít IBV, HBV je potrebné uvažovať s negatívnymi účinkami z dopravy na jestvujúcej i budúcej ceste 1/51. Požadujeme preto zaradiť do Závaznej časti ÚPN napr. do časti D.5. „Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie“, nasledovnú požiadavku: pri výstavbe nových obytných zón a objektov v území, kde sa prejavujú, resp. kde je predpoklad, že v súvislosti s nárastom dopravy sa môžu prejavovať nepriaznivé účinky z dopravy je potrebné v rámci projektovej prípravy zabezpečiť posúdenie hlukovej záťaže. Novú obytnú výstavbu je možné realizovať iba na plochách bez prekročenej prípustnej hladiny hluku.
- Zabezpečenie opatrení na ochranu pred hlukom z dopravy na rozvojových plochách bývania je povinnosťou investorov budúcej zástavby. Pred projektovou prípravou novej investičnej výstavby je potrebné zabezpečiť kompetentné posúdenie objektivizácie hluku a prípadné prekročenie prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí je potrebné eliminovať návrhom opatrení investora budúcej výstavby.

Odporúčania spracovateľa odborného posudku k návrhu strategického dokumentu:

- Odporúčame doplniť v zmysle Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja, Zmeny a doplnky č. 1 schválený Uznesením zastupiteľstva NSK č. 111/2015 zo dňa 20.07.2015, VZN 6/2015 zo dňa 26.10.2015, ktorým sa vyhlasuje Závazná časť územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja – v znení Zmien a doplnkov č.1. záväzné regulatívy územného rozvoja:

5.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov

5.3.7. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a funkčné využitie územia navrhovať tak, aby čo najmenej narušalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie so zachovaním výraznej ekologickej a environmentálnej funkcie, ktorú poľnohospodárska pôda a lesné pozemky popri produkčnej funkcii plnia.

8.1.2. Na úseku odtokových pomerov v povodiach:

8.1.2.8. nevytvárať na vodných tokoch na území Nitrianskeho samosprávneho kraja nové migračné bariéry a zariadenia, ktorých výstavba alebo prevádzka ich

ochudobňuje o vodu, poškodzuje alebo likviduje brehové porasty alebo mení ich prírodný charakter.

- V procese environmentálnej racionalizácie bolo územie SR rozdelené do 5 kategórií environmentálnej kvality a do 3 kategórií regiónov. Riešené územie patrí do regiónu s mierne narušeným životným prostredím - Trábečský región, do okrsku s narušeným životným prostredím. (*Správa o stave životného prostredia 2014, MŽP SR a SAŽP Banská Bystrica, 2015*). Táto informácia v Správe absentuje, v Koncepte je neúplná.
- V Koncepte v kapitole B.11. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE opraviť údaj:
SPOLU: - existujúce zastavané územie: 402,11 ha
(súčet 3 katastrálnych území) - navrhované: 635,31 ha, správny údaj je 662,31 ha.
 - V textovej časti Konceptu v kapitole B.21. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY odporúčame opraviť:
 - v legende k obrázku Zastúpenie bonitovaných pôdnoekologických jednotiek (BPEJ) podľa odvodových skupín v jednotlivých katastrálnych územiach mesta Vráble chýba BPEJ 0138402
 - v textovej aj v grafickej časti Konceptu je nesprávne uvedená BPEJ v k.ú. Dyčka, namiesto BPEJ 0119012 ma byť správne BPEJ 0019012
 - v textovej časti, tab. na str. 168 v k. ú. Dyčka sa dvakrát vyskytuje BPEJ 0147202, má byť 0147202 a 0147402
- Správa ani Koncept nezohľadňujú presné údaje o veľkých znečisťovateľoch v riešenom území. Podľa údajov OU Nitra (2016) sa v riešenom území v roku 2015 nachádzalo viac veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Bližšie vid' časť: IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU, Vplyvy na ovzdušie.
- V textovej časti Konceptu zosúladiť celkový záber poľnohospodárskej pôdy:
V kap. B.5. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA, v tab. URBANISTICKÝCH OBVODOV sa uvádza:
 - v časti Vráble výmera 92,885 ha
 - v časti Dyčka výmera 39,127 ha
 - v časti Horný Ohaj výmera 22,487 ha

V kap. B.21. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY, v tab. PREHĽAD STAVEBNÝCH ZÁMEROV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE sa uvádza:

 - v časti Vráble 40 lokalít o výmere 91,716 ha
 - v časti Dyčka 13 lokalít o výmere 39,125 ha
 - v časti Horný Ohaj 12 lokalít o výmere 18,903 ha
- Doplniť v textovej aj v grafickej časti Konceptu a navrhnúť opatrenia pre konfliktný uzol NR4 v zmysle Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja, Zmeny a doplnky č. 1.

- V textovej a grafickej časti Konceptu absentuje informácia o existencii environmentálnych záťaží v riešenom území. V predmetnom území sú na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidované environmentálne záťaže:

Názov EZ: NR (026) / Vrábľe; skládka KO (časť Židová)

Názov lokality: skládka KO (časť Židová)

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)

Registrovaná ako: B potvrdená environmentálna záťaž

Názov EZ: NR (027) / Vrábľe - skládka škvary (časť Podmáj)

Názov lokality: skládka škvary (časť Podmáj)

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)

Registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna záťaž

Názov EZ: NR (025) / Vrábľe - areál Tesly (TESGAL)

Názov lokality: areál Tesly (TESGAL)

Druh činnosti: povrchová úprava kovov

Stupeň priority: EZ s vysokou prioritou (K > 65)

Registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna záťaž

Názov EZ: NR (024) / Vrábľe - areál Matador Automotive (bývalý PAL)

Názov lokality: areál Matador Automotive (bývalý PAL)

Druh činnosti: strojárská výroba

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)

Registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna záťaž

Pravdepodobné environmentálne záťaže a environmentálne záťaže môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom environmentálnej záťaže s vysokou prioritou riešenia je potrebné posúdiť a overiť geologickým prieskumom životného prostredia.

- Doplniť informáciu o makroseizmickej intenzite, ktorá dosahuje hodnotu 6 - 7 ° MSK - 64.
- V zmysle nariadenia Vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti sa za citlivé oblasti považujú vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území Slovenskej republiky alebo týmto územím pretekajú. Za zraniteľnú oblasť je stanovené pozemky poľnohospodársky využívané v k. ú. Vrábľe. Táto informácia v Správe aj v Koncepte chýba.
- V Koncepte absentuje návrh adaptačných opatrení v zmysle Metodického usmernenia MDVRR SR odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 z 26.3.2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Navrhované adaptačné opatrenia v jednotlivých oblastiach sú uvedené v kapitole 8. Stratégie, predovšetkým v kapitole 8.3. Sídelné prostredie, odporúčame dopracovať.

- Stanoviť PHO poľnohospodárskych areálov podľa aktuálneho resp. plánovaného chovu hospodárskych zvierat. V PHO poľnohospodárskeho areálu č. 30 (urbanistický obvod Vr14) je plánovaná plocha zástavby rodinných domov (urbanistický obvod Vr9). V legende výkresu č. 03 sa uvádza v tomto areáli uvádza rastlinná výroba, mechanizácia a výroba vín. Odporúčame v záväznom regulatíve uvedeného areálu stanoviť zákaz chovu hospodárskych zvierat a PHO upraviť resp. zrušiť....
- V textovej časti Konceptu, v časti Konceptcia starostlivosti o životné prostredie z hľadiska ochrany ovzdušia opraviť a doplniť informáciu, o tom, že v meste Nitra sa nachádza monitorovacia stanica na hodnotenie kvality ovzdušia v znečisťujúcich látok: oxid siričitý SO₂, oxidy dusíka NO-NO₂-NO_x, oxid uhoľnatý, CO, PM₁₀, Pb, Cd, Ni, As benzén, toluén, o,m,p-xylén.
- V zmysle Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja schválený Uznesením zastupiteľstva NSK č. 113/2012 zo dňa 14.05.2012 je rieka Žitava biokoridor regionálneho významu a nie nadregionálneho významu a Telinský potok nie je biokoridor regionálneho významu ako je uvedené v Koncepte, v časti 5. Územný systém ekologickej stability.
- V Koncepte, v časti D.6. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE je uvedené - pri realizácii stavebnej činnosti a stavebných objektov je potrebné v maximálnej miere realizovať všetky dostupné opatrenia, ktoré zabezpečia dodržanie prípustných hodnôt hluku a vibrácií pre vonkajšie a vnútorné prostredie v zmysle vyhlášky MZ SR 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom, resp. obytnom prostredí.
Odporúčame opraviť text nasledovne: pri realizácii stavebnej činnosti a stavebných objektov je potrebné v maximálnej miere realizovať všetky dostupné opatrenia, ktoré zabezpečia dodržanie prípustných hodnôt hluku a vibrácií pre vonkajšie a vnútorné prostredie v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.
- V Koncepte, v časti D.6. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE je uvedené - v ďalších stupňoch PD postupovať v zmysle Zákona č. 314/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.
Odporúčame opraviť text nasledovne: Pri návrhu strategických dokumentov počas ich prípravy a pred ich schválením a návrhu činností pred rozhodnutím o ich umiestnení alebo pred ich povolením podľa osobitných predpisov postupovať v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- V Koncepte, v časti D.6. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE je uvedené - pri realizácii výstavby dôsledne uplatňovať požiadavky vyplývajúce právnych predpisov z oblasti životného prostredia platné v čase realizácie jednotlivých stavieb, najmä Zákon č. 198/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a tvorbe krajiny, Zákon č. 34/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, Zákon č. 180/2014 Z. z.,

ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch, Zákon č. 126/2006 Z. z. o verejnom zdravotníctve, Zákon č. 204/2014 Z. z., resp. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Odporúčane opraviť text nasledovne: pri realizácii výstavby dôsledne uplatňovať požiadavky vyplývajúce právnych predpisov z oblasti životného prostredia platné v čase realizácie jednotlivých stavieb, najmä zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a tvorbe krajiny v znení neskorších predpisov, zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 126/2006 Z. z. o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 355/2007 Z. z. zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- V Koncepte, v časti D.6. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE je uvedené - pri príprave a realizácii výstavby dodržiavať ustanovenia zákona č. 484/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov, Zákona č. 119/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 529/2002 Z. z. o obaloch a s ostatné súvisiace predpisy na úseku odpadového hospodárstva.

Odporúčane opraviť text nasledovne: pri príprave a realizácii výstavby dodržiavať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákon č. 529/2002 Z. z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- V Koncepte, v časti D.6. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE je uvedené rekultivovať staré environmentálne záťaže, menovite skládky „Podmáj“ a „Židová“. Odporúčane opraviť text nasledovne: rekultivovať environmentálne záťaže evidované vo výpise z Informačného systému environmentálnych záťaží.
-
- V Koncepte, v časti D. 8 OCHRANNÉ PÁSMA VŠETKÝCH DRUHOV S POTREBOU UPLATNENIA V RÁMCI ÚPN OBCE doplniť: Územie mesta Vrábľe je zaradené do 20 km ochranného pásma jadrového zariadenia AE Mochovce.
- V Koncepte, v časti D 12. Vymedzenie ochranných pásiem a ochranných pásiem podľa osobitných predpisov je uvedené: PHO vodných zdrojov – vymedzené 500 m. Vodný zdroj nie je v textovej bližšie špecifikovaný a v grafickej časti nie je PHO vymedzené.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa Prílohy č. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní tohto záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona a pri odporúčaní návrhu strategického dokumentu sa brali do úvahy environmentálne, sociálne a hospodárske vplyvy na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, ako aj vplyvy na horninové prostredie, reliéf, nerastné suroviny, geodynamické a geomorfologické javy,

pôdu, miestnu klímu, ovzdušie, povrchové a podzemné vody, hlukovú situáciu a ďalšie fyzikálne a biologické charakteristiky, na genofond, biodiverzitu, biotu, ekologickú stabilitu, chránené stromy, na chránené územia podľa zákona o ochrane prírody, krajinu, jej štruktúru, využívanie a scenériu krajiny, územný systém ekologickej stability, obyvateľstvo a jeho zdravie, odpadové hospodárstvo, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, na urbánny komplex a využívanie zeme, na kultúrne a historické pamiatky, paleontologické a archeologické náleziská, štruktúru sídiel, architektúru, budovy, na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy, na poľnohospodársku a priemyselnú výrobu, lesné hospodárstvo, dopravu, stavby, činnosti, infraštruktúru, služby, rekreáciu a cestovný ruch.

Z výsledku procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, oznámenia, stanovísk k oznámeniu, určeného rozsahu hodnotenia pre správu o hodnotení, správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu, verejného prerokovania, záverov odborného posudku a konzultácií s obstarávateľom a spracovateľom strategického dokumentu vyplýva, že je potrebné upraviť navrhovaný strategický dokument podľa odporúčaní uvedených v časti VI. „ZÁVERY, bode č. 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska.

Takto prepracovaný strategický dokument bude prijateľný z hľadiska vplyvov na životné prostredie. Za predpokladu akceptovania a realizácie odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu a dôsledným monitoringom je možné minimalizovať prevažnú časť očakávaných, ako i reálne jestvujúcich negatívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu a zabezpečiť tak prevahu pozitívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu.

5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP sú obstarávateľ a rezortný orgán povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania. Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa § 16 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP spočíva :

- v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Podľa § 16 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP, ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní bezodkladne oznámiť príslušnému orgánu informácie o výsledkoch sledovania a vyhodnocovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa § 16 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP, ako aj o zabezpečení povinností podľa § 16 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP v elektronickej podobe alebo v listinnej podobe.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v

porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Správa o hodnotení strategického dokumentu v zmysle prílohy č. 5 zákona zhodnotila súčasný stav životného prostredia, definovala problémové okruhy z hľadiska životného prostredia ako aj zhodnotila možné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie. Uskutočnilo sa verejné prerokovanie s verejnosťou. *Hodnotený strategický dokument je v etape „Koncept“, preto je možnosť zapracovať podmienky uvedené v časti VI. ZÁVERY, v bode č. 3 Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu do návrhu Územného plánu mesta Vrábľa.* K správe o hodnotení strategického dokumentu neboli doručené žiadne stanoviská verejnosti, taktiež neboli uskutočnené konzultácie v zmysle zákona.

Návrh monitoringu je uvedený v časti VI. 5 tohto záverečného stanoviska podľa § 16 zákona, v ktorej je obstarávateľ zároveň upozornený na povinnosť sledovania a vyhodnocovania strategického dokumentu na životné prostredie.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Podľa § 6a ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP zainteresovaná verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8 a § 12 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

Na Okresný úrad Nitra neboli zo strany zainteresovanej verejnosti doručené žiadne stanoviská.

Spracovateľ odborného posudku

Ing., Mgr. Ľudmila Števicová, zapísaná do zoznamu odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie dňa 27.07.2011 pod číslom 549/2011/OEP

Podpis.....

Miesto a dátum vypracovania odborného posudku

V Nitre, dňa 19.10.2016